

Katarzyna Gadomska-Lila, Justyna Wasilewicz

Zrównoważony rozwój i społeczna odpowiedzialność z perspektywy biznesowej

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 46/1, 299-309

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DOI:10.18276/sip.2016.46/1-23

Katarzyna Gadomska-Lila*

Justyna Wasilewicz**

Uniwersytet Szczeciński

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ I SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ Z PERSPEKTYWY BIZNESOWEJ

Streszczenie

W artykule zaprezentowano ideę zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności jako koncepcję rozwoju globalnego, w której podstawowym wyznacznikiem jest poprawa jakości życia oraz dobrobytu społeczeństwa. Wykazano, że skuteczna implementacja tej idei wymaga zaangażowania ze strony przedsiębiorstw. Odpowiedzią przedsiębiorstw na wyzwania zrównoważonego rozwoju, a jednocześnie podstawą realizacji jego celów, jest model społecznej odpowiedzialności. Przeprowadzona dyskusja ukazuje postrzeganie koncepcji zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności przez przedsiębiorstwa oraz kluczowe działania realizowane w tym aspekcie przez przedsiębiorstwa.

Słowa kluczowe: zrównoważony rozwój, cele zrównoważonego rozwoju, społeczna odpowiedzialność biznesu

* E-mail: katarzyna.gadomska@wneiz.pl

** E-mail: justynawasilewicz@interia.pl

Wprowadzenie

Wyzwania, w obliczu jakich stoi współczesny świat – zwłaszcza ograniczenia zasobów, wzrost nierówności społecznych, zmiany klimatyczne, rosące oczekiwania różnorodnych grup interesów – wymagają szybkich i skutecznych reakcji, zarówno w skali makro, jak i mikroekonomicznej. Zasady zrównoważonego rozwoju, a szczególnie realizacja Celów Zrównoważonego Rozwoju, jak również zasady społecznej odpowiedzialności mogą stanowić skuteczną odpowiedź na te wyzwania, odnoszą się bowiem do kwestii ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, z uwzględnieniem perspektywy długookresowej oraz integracji międzypokoleniowej.

Ważne jest jednak, jak te kwestie z poziomu gospodarek, państw czy organizacji międzynarodowych implementować w biznesie. Jego zaangażowanie okazuje się bowiem niezbędne przy realizacji idei zrównoważonego rozwoju. Istotnego znaczenia nabierają zatem pytania: jak wyzwania zrównoważonego rozwoju postrzegają przedsiębiorstwa? W jaki sposób odpowiadają na wyzwania społeczne, ekonomiczne i środowiskowe? Czy wyzwania te znajdują odzwierciedlenie w strategiach społecznej odpowiedzialności?

Głównym celem artykułu jest przeprowadzenie dyskusji dotyczącej idei zrównoważonego rozwoju oraz społecznej odpowiedzialności z perspektywy biznesu oraz zaprezentowanie kluczowych praktyk realizowanych w tych obszarach przez przedsiębiorstwa. Podstawę prowadzonych rozważań stanowią analizy *desk research* dotyczące koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz CSR, a także wyniki badań sondażowych dotyczących aktywności przedsiębiorstw w tym zakresie.

1. Idea zrównoważonego rozwoju

Zrównoważony rozwój to kategoria wielowymiarowa, stanowiąca przedmiot dociekań przedstawicieli wielu dyscyplin: ekonomii, politologii, prawa itp. Odnosi się głównie do systemów na poziomie makro – państw, gospodarek, wspólnot międzynarodowych, jednak praktyczna realizacja jego idei wymaga wdrożenia w proces zarządzania na poziomie przedsiębiorstw. Zrównoważony rozwój jest doktryną ekonomii politycznej, zakładającą jakość życia na takim poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny (Rutkowska-Podołowska, Pakulska, 2011, s. 157). Pojęcie zrównoważonego rozwoju funkcjonuje w wielu aktach prawnych oraz w roz-

maitych dokumentach strategicznych o charakterze regionalnym i międzynarodowym, stanowi także przedmiot rozważań i badań wielu naukowców. Jego, zawily w interpretacji, angielski pierwowzór – *sustainable development* przyczynił się do powstania wielu definicji, które zestawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Definicje zrównoważonego rozwoju

Definicje w dokumentach oraz aktach prawnych		Definicje w publikacjach naukowych	
1	2	3	4
Autor	Definicja	Autor	Definicja
Nasza wspólna Przyszłość – Raport Światowej Komisji Środowiska i Rozwoju (Morzoł, dostęp 06.05.2016)	Proces mający na celu zaspokojenie aspiracji rozwojowych obecnego pokolenia , w sposób umożliwiający realizację tych samych dążeń następnym pokoleniom .	B. Piontek (2010)	Skuteczna poprawa jakości życia współczesnych i przyszłych pokoleń przez kształtowanie poprawnych proporcji między kapitałem ekonomicznym, ludzkim i przyrodniczym.
V program działania Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska (Piąty program działania, 1997)	... to odzwierciedlenie polityki i strategii ciągłego rozwoju gospodarczego i społecznego bez szkody dla środowiska i zasobów naturalnych.	D. Kielczewski (2010)	Rozwój społeczno-ekonomiczny zrównoważony ze środowiskiem przyrodniczym oraz realizujący społeczne oczekiwania i aspiracje w zakresie perspektyw zaspokajania potrzeb i samorealizacji.
UCNIC Warsaw Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie (<i>Zrównoważony rozwój i Cele</i> , dostęp 06.05.2016)	... odpowiada na obecne potrzeby ludzi bez stwarzania ograniczeń przyszłym pokoleniom w możliwości realizowania przyszłych potrzeb. Ma na celu zbudowanie zrównoważonej oraz odpornej na skutki katastrof, przyszłości dla całej ludzkości oraz planety Ziemi.	T. Borys (2005)	Sposób gospodarowania wiążący się z użytkowaniem i kształtowaniem zasobów środowiska przyrodniczego oraz organizacją życia społecznego, który pozwoli na poprawę, a następnie zachowanie wysokiej jakości życia, umożliwi trwałe wykorzystanie zasobów przyrodniczych oraz zapewni rozwój nowych procesów produkcji.

1	2	3	4
Ministerstwo Środowiska (Dz. U. 2001.62.627, art. 3 ust.50)	To taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.	M. Nowicki (2007)	Rozwój w sferze gospodarczej wyraża się w dążeniu do takiego prowadzenia wszelkich działań produkcyjnych, aby przy możliwie małej presji na środowisko, produkowane były wyroby trwałe, wartościowe i zaspokajające rzeczywiste potrzeby egzystencjalne człowieka.
		B. Poskrobko (2009)	Celem koncepcji zrównoważonego rozwoju jest prewencyjne wyeliminowanie, albo ograniczenie, nierównowagi pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a środowiskiem przyrodniczym.
		B. Kryk (2003)	(...) model rozwoju, w którym wszelkie procesy zachodzące wewnątrz systemu społecznego i gospodarczego są zharmonizowane z procesami zachodzącymi w systemie przyrodniczym. Dzięki temu utrzymuje się stan równowagi, który zapewnia trwałość istnienia tych systemów. Wszystkie trzy elementy triady: społeczeństwo – gospodarka – środowisko, powinny rozwijać się w miarę równomiernie.

Źródło: opracowanie własne.

Analiza przedstawionych definicji pozwala ustalić kilka elementów wspólnych; widoczne jest, że koncepcja zrównoważonego rozwoju:

- odnosi się do trzech głównych sfer: ekonomicznej, środowiskowej i społecznej¹,
- integruje działania człowieka z zachowaniem równowagi przyrodniczej,
- jest inicjatywą międzypokoleniową,

¹ Szczególną rolę wymiaru społecznego podkreśla Kryk (2012).

- zakłada perspektywę długofalową,
- służy zaspakajaniu potrzeb ludzi na całym świecie.

Można zatem stwierdzić, że jest to koncepcja globalnego rozwoju, której podstawowym wyznacznikiem jest poprawa jakości życia społeczeństwa oraz jego dobrobyt. Współczesny świat stoi jednak w obliczu poważnych wyzwań. Problemy o zasięgu globalnym, kryzys ekologiczny, niepewna sytuacja geopolityczna, trudno przewidywalne skutki zmian technologicznych, przy jednoczesnych ograniczeniach zasobów i coraz większych oczekiwaniach nabywców, pracowników oraz konsumentów, wymagają szybkich i skutecznych reakcji. Odpowiedź na te wyzwania mają stanowić, przyjęte we wrześniu 2015 roku przez ONZ, Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), które zastąpiły *Milenijne Cele Rozwoju* (4.05.2016). Dzięki nowym 17 celom wskazującym 169 zadań, ludziom ma się bezpieczniej, zdrowiej, a przede wszystkim lepiej żyć pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym (*Zrównoważony Rozwój...* 4.05.2016). Przy realizacji tych założeń podjęto próby dostosowania makroekonomicznej koncepcji zrównoważonego rozwoju do rzeczywistości mikroekonomicznej, ukierunkowanej na rozwój przedsiębiorstw. Dla biznesu zrównoważony rozwój oznacza taką strategię działania, która, zaspokajając bieżące potrzeby przedsiębiorstwa i grup interesów z nim związanych, jednocześnie chroni, podtrzymuje i wzmacnia człowieka i źródła zasobów, które będą mu potrzebne w przyszłości (*Business Strategy...* 1992, s.1). W strategię zrównoważonego rozwoju wpisuje się model społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), zakładający, że sukces przedsiębiorstw opiera się na długofalowym rozwoju uwzględniającym w równym stopniu aspekt społeczny, ekonomiczny i ekologiczny. Uważa się nawet, że CSR jest odpowiedzią drugiego sektora gospodarczego na wyzwania, które stawiają przed nim zasady zrównoważonego rozwoju. W ostatnim czasie pojawiły się jednak głosy, że formuła społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw uległa wyczerpaniu i obecnie bardziej liczą się cele zrównoważonego rozwoju. Zdaniem Roka, konieczna jest redefinicja koncepcji CSR, szczegółowa analiza założeń zrównoważonego rozwoju i dopasowania działań w obszarze społecznej odpowiedzialności do tych ogólnie ustalonych celów (Rok, 2008). Porter i Kramer (2011, s. 37–57) dodają do tego konieczność ukierunkowania na obustronne korzyści (*shared value*), zarówno dla firmy, jak i społeczeństwa. Odpowiedzią może być CSR transformacyjny, czyli najwyższe stadium tej koncepcji, w którym chęć rozwiązania problemu społecznego staje się punktem wyjścia do budowy modelu biznesowego firmy. Po-

dejscie to odpowiada założeniom proponowanej przez Vissera (2011) nowej koncepcji CSR, zwanej *systemową* lub też *CSR 2.0*.

W Polsce działania na rzecz zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności często są ze sobą utożsamiane. Niektórzy autorzy używają nawet tych pojęć wymiennie (Laszlo, 2008). Obie koncepcje zakładają prowadzenie działań w sposób odpowiedzialny, realizacja tej idei pozwala osiągnąć firmom wiele korzyści: poprawę konkurencyjności, umocnienie wizerunku, wzrost akceptacji przez otoczenie, wzrost zainteresowania ze strony kontrahentów czy kandydatów do pracy, a także poprawę efektywności itp. (KPMG... 2014). Działalność tego typu nie powinna jednak sprowadzać się do doraźnych akcji, a stanowić podstawę strategii firmy i budowania jej przewagi konkurencyjnej w długim okresie. Zasady zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności powinny być też częścią kultury organizacyjnej przedsiębiorstw.

2. Realizacja zasad zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności w przedsiębiorstwach

Podczas gdy na świecie dyskutuje się o wyczerpaniu pewnych formuł realizacji społecznej odpowiedzialności, w Polsce idee zrównoważonego rozwoju oraz CSR nie są powszechnie stosowane. Docenić jednak należy fakt, że zaangażowanie przedsiębiorstw rośnie i z każdym rokiem coraz więcej firm deklaruje, że działa zgodnie z zasadami społecznej odpowiedzialności. W tabeli 2 zestawiono najczęściej deklarowane aktywności.

Aktywność przedsiębiorstw w zakresie realizacji idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności potwierdzają również wyniki sondażu, jaki na potrzeby niniejszego opracowania, został przeprowadzony przez autorki w zachodniopomorskich przedsiębiorstwach. Spośród 39 ankiet skierowanych do kadry zarządzającej przedsiębiorstw otrzymano zwrot 19 wypełnionych kwestionariuszy, dotyczących głównie średniej wielkości przedsiębiorstw z branży chemicznej oraz IT. Badania odnosiły się do dwóch zasadniczych obszarów: postrzegania idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności oraz aktywności w zakresie czterech kluczowych obszarów: środowiska, społeczeństwa, miejsca pracy i rynku.

Tabela 2. Praktyczny wymiar społecznej odpowiedzialności biznesu – wyniki badań

Raport oceny stanu wdrażania standardów CSR (2011)	Raport odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki (2015)	15 polskich przykładów CSR (2009)	CSR: fakty a opinie. Oczeni dużych i średnich firm w Polsce (2014)
<p>Działania w ramach relacji z konsumentami</p> <ul style="list-style-type: none"> – respektowanie norm, pełna informacja o firmie – spotkania i wzajemny szacunek <p>Działania w ramach relacji z pracownikami</p> <ul style="list-style-type: none"> – dbałość o dobre stosunki w firmie – uczciwe wynagrodzenie <p>Działanie w ramach środowiska naturalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> – segregacja śmieci, odpadów, recykling, utylizacja – oszczędność energii, wody, papieru 	<p>Działania w ramach zakresu pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpieczeństwo w miejscu pracy – przeciwdziałanie nadużyciom w miejscu pracy – zdrowie pracowników <p>Działania w ramach środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna – recykling – ekobiuro <p>Działania w ramach relacji konsumenckich</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpowiedzialna konsumpcja – odpowiedzialny marketing – ułatwienia dla klientów <p>Działania w ramach społeczności lokalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktywność fizyczna – kultura i sztuka – rozwój przedsiębiorczości 	<p>Działania w ramach edukacji i biznesu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wiedza przekazywana przez zespoły interdyscyplinarne, wspólnie z partnerami korporacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi – wspieranie przedsiębiorczości i innowacyjności – programy stypendialne dla młodych naukowców <p>Działania w ramach firmy</p> <ul style="list-style-type: none"> – dążenie do rozwoju pracowników – procesy i usługi przyjazne środowisku – zaangażowanie w akcje społeczne <p>Działania w ramach społeczności lokalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja strategii opartej na filarach: różnicowanie oferty produktów, informowanie konsumentów o produktach, odpowiedzialny marketing, promowanie aktywnego stylu życia 	<p>Kluczowe działania z zakresu społecznej odpowiedzialności</p> <ul style="list-style-type: none"> – recykling i gospodarowanie odpadami – ochrona środowiska naturalnego – wsparcie lokalnych działań – edukacja, nauka i rozwój społeczności lokalnych – odpowiedzialne praktyki biznesowe w relacjach z klientami i kontrahentami – przeciwdziałanie dyskryminacji

Źródło: opracowanie własne.

Z sondażu wynika, że przedsiębiorstwa w swojej działalności uwzględniają troskę o dobro wspólne (16 przedsiębiorstw), angażują się w działania na rzecz pracowników, społeczności lokalnej i środowiska (14) i w równym stopniu cenią aspekty ekonomiczny, społeczny i ekologiczny (12). Deklarują też, że mają strategię zrównoważonego rozwoju, a także strategię społecznej odpowiedzialności (13), a ponadto 10 przedsiębiorstw wskazało, że ma jasno zdefiniowane cele zrównoważonego rozwoju. Podmioty uczestniczące w sondażu działalność zgodną z ideą zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności najczęściej postrzegają jako działalność marketingową i promocyjną (12) oraz jako szansę na poprawę wi-

zwerunku firmy (11). W 9 przypadkach realizacja tej koncepcji ma odwrócić uwagę społeczeństwa od problemów w firmie. Kadra menedżerska wskazała wiele działań i aktywności realizowanych na polu społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju. Sondaż potwierdza koncentrację na potrzebach różnych grup interesariuszy. Kluczowymi obszarami są bowiem te dotyczące pracowników oraz klientów i kooperantów. Podmiotowe podejście do pracowników, troska o przestrzeganie prawa, zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasad etycznych to najczęściej podejmowane aktywności. W odniesieniu do pracowników częstymi praktykami są również tworzenie możliwości rozwoju oraz otwarcie na inicjatywy pracowników. W obszarze rynkowym wszystkie przedsiębiorstwa zadeklarowały przestrzeganie prawa i zasad etycznych w relacjach z klientami, dostawcami, konkurentami itp., a ponadto wysoką dbałość o jakość i terminowość obsługi klientów (18). Najbardziej z kolei przedsiębiorstwa angażują się w działalność charytatywną i udzielają wsparcia finansowego.

Wyniki sondażu prowadzą do wniosku, że te przedsiębiorstwa, które wzięły w nim udział są świadome znaczenia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności dla budowania swojej pozycji konkurencyjnej. Kierowane głównie z nadzieją na poprawę wizerunku, podejmują liczne aktywności ukierunkowane zarówno na pracowników, rynek, społeczeństwo oraz środowisko. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w większości przypadków deklarowane inicjatywy znajdują odzwierciedlenie w codziennej praktyce działania firm. Wynika z tego, że kadra nimi zarządzająca jest świadoma ich wpływu na otoczenie społeczno-gospodarcze oraz na środowisko i czuje się odpowiedzialna za skutki swojej działalności.

Podsumowanie

Idea zrównoważonego rozwoju często dyskutowana w ostatnim czasie na różnych forach znajduje odzwierciedlenie również w biznesie. W Polsce objawia się ona zwłaszcza w sferze społecznej odpowiedzialności i podejmowaniu przez przedsiębiorstwa odpowiedzialnych zachowań, które dotyczą zarówno kwestii środowiskowych, społecznych, jak i ekonomicznych. Realizacja idei zrównoważonego rozwoju nie oznacza rezygnacji z dążenia do zysku jako jednego z podstawowych celów przedsiębiorstwa. Dochodzą do tego korzyści w postaci pozytywnego wizerunku,

zainteresowania ze strony odbiorców, efektywnej współpracy z interesariuszami, co przynosi pozytywne skutki zarówno dla samych przedsiębiorstw, jak i dla społeczeństwa. Tego rodzaju motywacje do podejmowania inicjatyw zgodnych z koncepcją zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności przyświecają również przedsiębiorstwom uczestniczącym w badaniach sondażowych. Rodzi to nadzieję, że krajowe przedsiębiorstwa, choć w konfrontacji z firmami z innych państw nie wyróżniają się aktywnością na tym polu, stają się bardziej świadome wyzwań, jakie przed nimi stoją i coraz bardziej odpowiedzialnie podchodzą do roli, jaką mają do odegrania na rzecz społeczeństwa.

Literatura

- Borys, T. (2005). *Wskaźniki zrównoważonego rozwoju*. Warszawa–Białystok: Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko.
- Business Strategy for Sustainable Development: Leadership and Accountability for the 90s*, IISD, WBCSD Deloitte&Touche. Winnipeg 1992.
- Forum Odpowiedzialnego Biznesu (2015). *Raport odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki*. Pobrano z: <http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2016/04/Raport-Odpowiedzialny-biznes-w-Polsce-2015.-Dobre-praktyki.pdf>.
- Kielczewski, D. (2010). Zrównoważony rozwój – istota, interpretacje, związek ze społeczeństwem wiedzy. W: B. Poskrobko (red.), *Ekonomia zrównoważonego rozwoju. Materiały do studiowania*, Białystok: Wyższa Szkoła Ekonomiczna.
- KPMG w Polsce, Forum odpowiedzialnego Biznesu (2014). *Społeczna odpowiedzialność biznesu: fakty a opinie CSR oczami dużych i średnich firm w Polsce*. Pobrano z: <http://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2014/11/Raport-Spo%C5%82eczna-odpowiedzialno%C5%9B%C4%87-biznesu-fakty-a-opinie-KPMG-FOB-20141.pdf>.
- Kryk, B. (2012). Relacje ekonomii społecznej z koncepcją zrównoważonego rozwoju. *Ekonomia i Środowisko*, nr 3 (43), Fundacja Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych, Białystok.
- Kryk, B. (2003). Ekorozwój jako przyjęta koncepcja rozwoju społeczno-ekonomicznego a inwestycje ekologiczne. W: Kopycińska D.(red.), *Problemy mikroekonomii menedżerskiej. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Prace Katedry Mikroekonomii*, nr 8, Szczecin: WNUS.
- Kuraszko, I., Augustyniak, S. (2009). *15 polskich przykładów społecznej odpowiedzialności biznesu. Forum Odpowiedzialnego Biznesu*. Pobrano z: <http://odpowiedzialnybiznes.pl>.

- pl/public/files/15POLSKICHPRZYKLADOWCSR.pdf.
- Laszlo, Ch.(2008). *Firma zrównoważonego rozwoju*. Warszawa: Studio EMKA..
- Milenijne Cele Rozwoju*, Polska Pomoc. Pobrano z: <https://www.polskapomoc.gov.pl/Milenijne,cele,rozwoju,53.html> .
- Ministerstwo Środowiska: *Prawo ochrony środowiska*, Dz.U.2001.62.627, art. 3 ust. 50.
- Morzoł, *IUNESCO a Zrównoważony Rozwój*. Pobrano z: <http://www.unesco.pl/edukacja/dekada-edukacji-nt-zrownowazonego-rozwoju/unesco-a-zrownowazony-rozwoj/>.
- Nowicki, M. (2007). Lokalne bieguny wzrostu. *Pomorski Przegląd Gospodarczy*, nr 4.
- Piąty program działania Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska*. W: *Prawo Ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej. Suplement I. Zagadnienia ogólne. Powietrze* (1997). Warszawa: MOŚZN i L.
- Piontek, B. (2010). Współczesne uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego (ujęcie systematyczne). *Problemy Ekorozwoju*, nr 2.
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (2011). *Raport oceny stanu wdrażania standardów społecznej odpowiedzialności biznesu*. Pobrano z: <https://badania.parp.gov.pl/files/74/75/77/13079.pdf>.
- Porter, M.E., Kramer, M.R. (2011). Tworzenie wartości dla biznesu i społeczeństwa. *Harvard Business Review Polska*, nr 5 (99), maj.
- Poskrobko, B. (2009). *Zrównoważony rozwój gospodarki opartej na wiedzy*. Białystok: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.
- Rok, B. (2008). Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw w kontekście strategii osiągnięcia obopólnej korzyści. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, nr 5.
- Rutkowska-Podołowska, M., Pakulska, J. (2011). Wpływ idei rozwoju zrównoważonego na finanse firm. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia* nr 38.
- Visser, W. (2011). The Age of Responsibility: CSR 2.0 and the New DNA of Business. *Journal of Business Systems, Governance and Ethics*, Vol. 5, No. 3.
- Zrównoważony rozwój i Cele Zrównoważonego Rozwoju* (2015), Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie. Pobrano z: <http://www.unic.un.org.pl/strony-2011-2015/zrownowazony-rozwoj-i-cele-zrownowazonego-rozwoju/2860>.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY FROM A BUSINESS PERSPECTIVE

Abstract

The article presents the idea of the sustainable development and the social responsibility as the concept of global development, where the improvement of quality of life is a basic indicator and of prosperity of the society. It has been shown that effective implementation of this idea required the commitment on the part of enterprises. A model of the social responsibility is a reply of enterprises to challenges of the sustainable development, and at the same time a base of the achievement of the goals of the sustainable development. Conducted discussion is portraying perceiving of the concept the sustainable development and the social responsibility by businesses and key activities carried out in this aspect by enterprises.

Translated by Justyna Wasilewicz

Keywords: sustainable development, *Sustainable Development Goals* (SDGs) corporate social responsibility (CSR)

Kody JEL: M14, Q01